

Johan Liljas musikaliska släktingar

I boken "Svenska låtar, Södermanland" berättas att skomakaren och spelmannen Johan Erik Lilja i Nyköping tillhörde en musikalisk släkt.

"Icke mindre än 13 personer av denna, bland dem morbrodern, grenadjären Frick med hela sin familj spelade fiol."

Detta är en kartläggning av dessa 13 personer som spelade fiol. Fiolspelarna är markerade med fet stil.

Vid soldattorpet Stenbacka i Stigtomta bodde soldaten Abraham Sköld född 1817-09-09 i Hällestad med hustru Johanna Fredrika Pehrsson född 1817-10-20 i Kila.

De fick 10 barn.

Vi ska ägna oss åt två av barnen, dottern Johanna Catharina samt sonen Gustaf Ludvig.

Johanna Catharina Sköld född 1839-05-06 i Krokek och död 1914-04-28 i Sankt Nicolai, Nyköping. Hon gifte sig med Johan Gustaf Eriksson född 1837-07-08 i Bettna.

De fick åtta barn varav fyra spelade fiol.

Carl August Ljunggren född 1866-03-06 i Sankt Nicolai, Nyköping och död 1929-08-08 i Oxelösund.

Alfred Gustafsson född 1871-12-28 i Sankt Nicolai, Nyköping och död 1967-11-25 i Vrena.

Alexander Johansson född 1875-09-24 i Sankt Nicolai, Nyköping och död 1952-04-01 i Vrena.

Johan Erik Lilja född 1878-07-23 i Helgona, Nyköping och död 1939-06-01 i Nyköpings västra.

Carl August Ljunggren byggde fioler. Enligt uppgift från Carl Augusts barnbarn Hans Ljunggren byggde han åtta fioler. Vad vi vet finns tre bevarade.

Carl August Ljunggren gifte sig med Sofia Matilda Andersson född 1865-03-17 i Björkvik.

De fick nio barn varav tre spelade fiol.

Fritz Ljunggren född 1890-09-14 i Vrena och död 1983-09-21 i Nyköpings östra.

Nils Ljunggren född 1895-02-22 i Stigtomta och död 1976-12-24 i Oxelösund.

Arvid Ljunggren född 1897-08-09 i Stigtomta och död 1975-01-30 i Söderhamn.

Gustaf Ludvig Frick född 1854-05-21 i Stigtomta och död 1925-08-16 i Vrena.

Han gifte sig med Charlotta Mossberg född 1846-06-12 i Halla och död 1931-07-21 i Vrena.

Spelmannen Gustaf Ludvig fick fem barn som samtliga spelade fiol.

Anna Frick född 1870-07-02 i Halla och död 1958-02-20 i Bettna.

Hjalmar Frick född 1877-06-07 i Vrena och död 1913-07-10 i Halla.

Hulda Frick född 1883-09-27 i Vrena och död 1968-02-27 i Vrena.

Axel Frick född 1886-09-07 i Vrena och död 1971-06-29 i Vrena.

Evald Frick född 1891-07-19 i Vrena och död 1995-11-11 i Vrena.

Oxelösund 2011-11-19

Maj-Britt Andersson

Gunnel Ljunggren

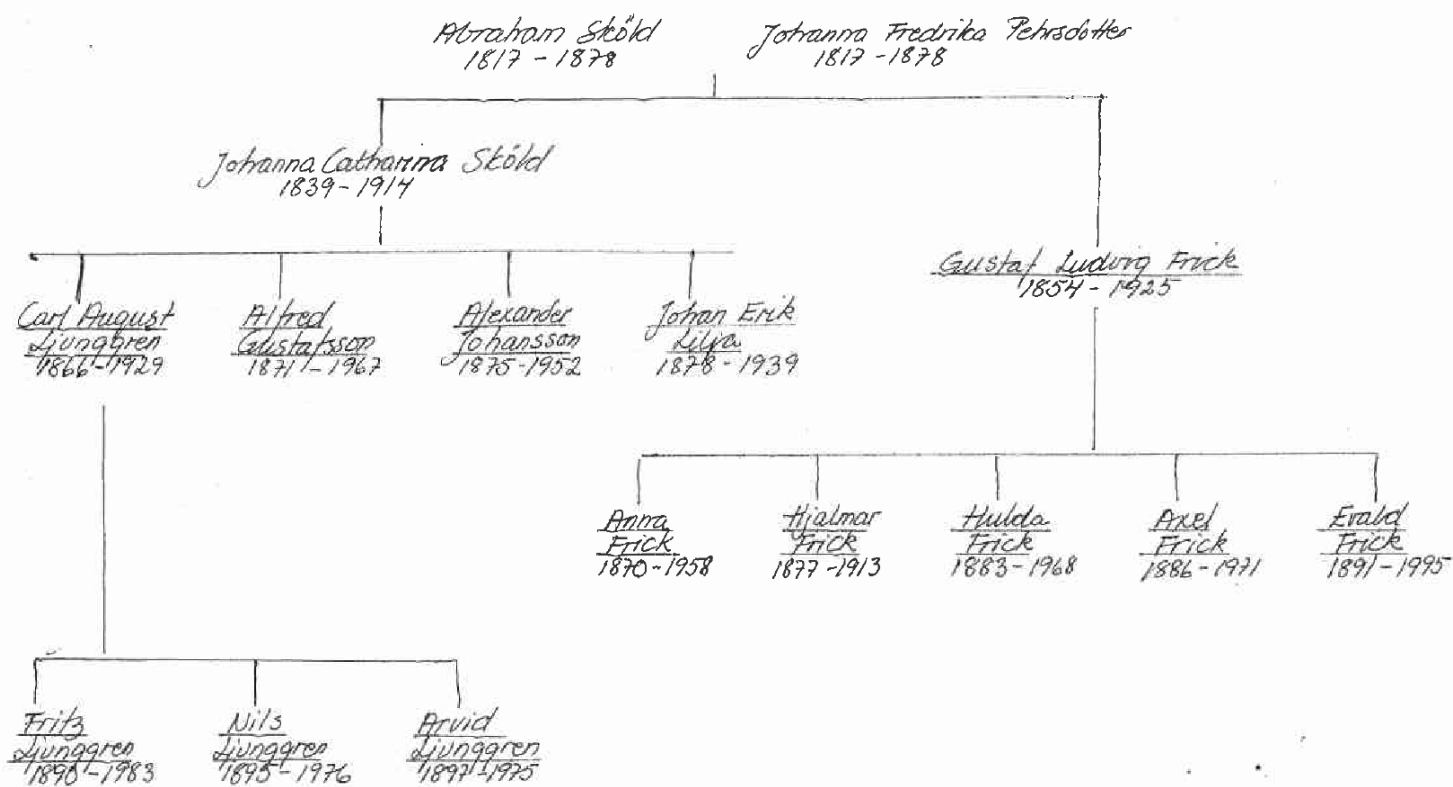

Johan Erik Lilja f. 1878-07-23 Hargsgård, Helgona, Nyköping. Mannen t.h. är troligen brodern Alexander Johansson.

Gustaf Ludvig Frick, Grenadjär, född 1854-05-21, Stenbacka, Stigtomta, död 1925-08-16 Ekensberg, Vrena. Hustrun **Carolina Charlotta Mossberg**, född 1846-06-12 Snickarstugan Halla, död 1931-07-21 Ekensberg, Vrena.

Knut Hjalmar Frick, fiskare, f. 1877-06-07 Sundstugan, Vrena, död 1913-07-10 Lugnet, Halla.

Wals

Home of Fritz Junggren

Det finns pigga åldringar i Vrena

Till vänster: fru Anna Lovisa Johansson, Fageråsen, Vrena, som fyller 81 år i morgon. Samma dag kan hennes sväger, Alfred Gustavsson, i Binklinge, Vrena — t. h. — fira sin 90-årsdag.

I morgon blir det stort födelsedagskalas i Fageråsen i Vrena hos makarna Ragnar och Ellen Johansson. Den dagen fyller nämligen herr Johanssons farbror, förre snickaren och fiskaren Alfred Gustavsson, Binklinge gård, 90 år. Jublaren är sedan många år flitig gäst hos sin brorson, och där skall han också tillbringa sin högtidsdag.

Vidare fyller herr Johanssons mor, fru Anna Lovisa Johansson, som bor hos sonen, 81 år nämda dag. Dessutom blir cementarbetare Artur Hartford, sedan många år hyresgäst hos makarna Johansson, 52 år samma dag. Så nog har folket på Fageråsen i Vrena all anledning att ha flaggan i topp och kaffebordet dukat den dagen.

Alfred Gustavsson är en pigga och kry 90-åring, som fortfarande sköter sitt hushåll vid Binklinge gård med den äran. Han hugger dessutom den ved han behöver, han fiskar och promenerar dagligen och följer lyhört med vad som händer och sker, antingen genom att läsa tidningar, lyssna på radio eller titta på TV. Det sistnämnda anser den gamle vara en välsignad uppfin- ning, som han i sin gröna ungdom på 1880-talet aldrig ens kunnat drömma om att få ta del av.

Han är född vid Skavsta gård i Nicolai. Det är en gård, vars ägor numera ligger intill Kungl. Södermanlands flygflottilj. Efter slutad skolgång, då han och familjen bodde på Rosenkälla gård

— nu mitt i stadsbebyggelsen i Nyköping — blev han smedhantlangare, sedan hamnarbetare i Oxelösund för att sluta som fiskare vid Torp i Husby-Oppunda och "hustomte" vid Binklinge.

Vid 14-årsåldern blev stugan vid Rosenkälla honom för trång, och han begav sig ut i världen, besjälad av en enda tanke: att få äta sig riktigt mätt en gång. Ty det var knapert med maten på den svenska landsbygden i slutet av förra seklet, säger han.

Alfred Gustavsson kom först till Mellösa och konfirmerades där. När han hade fyllt 18 år, ansågs han mogen att "karlskrivas" och blev kördräng med den blygsamma lönen av 80 kr om året. Så blev han statare hos gre-

ve Wachtmeister på Tista gård, men bodde på Fjällskärs gård. Lönen hade nu stigit till 120 kr om året; det var mycket pengar på den tiden. När Gustavsson var 30 flyttade han till Oxelösund, som redan på den tiden fått bamn och järnväg och malm- och oljehamn.

Första tiden arbetade han hos dåvarande Krooks oljebolag. Första tiden var timpengen 45 öre, och när man ville ha påbukt med en femöring blev det ett fasligt rabalder hos företagsledningen. Det var vid den tiden som den svenska fackföreningsrörelsen började göra sin stämma hörd. I 18 år arbetade han i Oxelösund. Efter sejouren hos Krooks började han vid malmlastningen, ett omänskligt tungt arbete, eftersom man karrade malmen för hand!

När så världskriget hade slutat 1919 flyttade han från kusten till Torps säteri i Husby-Oppunda och blev fiskare i farvattnen där. Efter 11 års tjänst vid Torps säteri flyttade han till Vrena och Binklinge gård. Där var han snickare och lantarbetare och jagade och fiskade på fritiden. Det där med jakt och flake har alltid roat Alfred Gustavsson!

Och fortfarande, trots sin höga ålder, händer det att han går ut för att fiska. Varje lördag bänkar han sig hos brorsonen Ragnar Johansson i Fageråsen för att titta på TV.

Av de sex syskonen är han ensam kvar i livet. Hans maka gick bort för många år sedan. Nu anser han sig inte längre ha råd att ha någon hushållerska, och därför klarar han sitt hushåll själv. Det blir bäst så, säger han. Så skall vi bara tillägga, att hela hans släkt alltid varit musikalisk, och fiolspel har Alfred Gustavsson hållit på med sen han var 20. Fortfarande plockar han ofta och gärna fram fiolen och drar en låt. Pigg och kry är han; både syn och hörsel är i gott behåll, och han följer obehindrat med i samspråket. Vi saluterar den pigga 90-åringen på hans högtidsdag.

Lika pigg och kry, fast nio år yngre än Gustavsson, är fru Anna Lovisa Johansson. Hon behöver ännu inga glasögon, då hon handarbetar eller läser sin dagliga tidning. Pigga åldringar i Vrena alltså!